

Sisältöohje sijoitusrahastot- kyselyn raportointia varten (SIRA)

Versio: 3.0
Julkaisupäivä: 16.12.2024
Voimassa: 1.12.2024 -

Sisältöohje sijoitusrahastot-kyselyn raportointia varten (SIRA)	0
1 JOHDANTO	2
2 RAPORTOINTI KÄYTÄNNÖSSÄ	3
3 PERUSKÄSITTEITÄ.....	4
3.1 Raportoiija.....	4
3.2 Tilastointivelvollisuus.....	4
3.3 Raporttitiedoston säilyttäminen	4
3.4 Raportoitavat tiedot	5
4 ARVOPAPERIEN RAPORTOINTI	6
4.1 Arvopaperikohtainen raportointi.....	6
4.2 Rahasto-osuuksien raportointi (taseessa sekä lunastuksissa ja merkinnöissä)	7
4.3 Taseen erä - taseen ulkopuolinen erä (erilliskirjanpito)	9
4.4 Saman arvopaperin tietoja yhdellä tai usealla rivillä.....	11
5 LUOKITUKSISTA.....	12
5.1 Arvopaperin kategoria.....	12
5.2 Sektoriluokitus.....	12
5.3 Maa- ja alueluokitus.....	13
5.4 Rahoitusvaade- eli instrumenttiluokitus	13
5.5 Raportointivaluutta.....	17
5.6 Vakuus.....	17
5.7 Maturiteetti	18
5.8 Vastapuoli / liikkeeseenlaskija / kohde-etuus.....	18
6 TUNNUKSET JA KOODIT	22
6.1 Yksilöintitunnus	22
6.2 Sisäinen tunnus.....	22
6.3 ISIN-koodi	22
6.4 AII-koodi.....	23
6.5 IBAN-koodi ja lainakoodi	23
7 ARVOTUS	24
7.1 Nimellisarvo.....	24
7.2 Markkina-arvo (dirty price).....	24
7.3 Markkina-arvo (clean price)	25

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Ohje

16.12.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

1 JOHDANTO

Suomen Pankki kerää sijoitusrahastoilta kuukausittain tietoja niiden taseista sekä rahasto-osuuksien merkinnöistä ja lunastuksista (SIRA-kysely). Tietoja käytetään Suomen ja euroalueen rahoitus-, maksutase- ja taloustilastojen laadintaan erityisesti Suomen Pankissa, Tilastokeskuksessa ja Euroopan keskuspankissa. Lisäksi tietoja käytetään Suomen Pankissa EKPJ:n tehtävien hoitamiseen kuten rahapolitiikkaan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden valvontaan. Sijoitusrahastotilastoja julkaistaan mm. Suomen Pankin ja Euroopan keskuspankin Internet-kotisivuilla. SIRA-kyselyyn sisältyy myös pääosa Finanssivalvonnan valvontatietotarpeista.

2 RAPORTOINTI KÄYTÄNNÖSSÄ

Tiedot toimitetaan kaikista taseen saamis- ja velkaeristä sekä tietyistä taseen ulkopuolisista eristä. Lisäksi raportoidaan rahasto-osuuksien merkinnät ja lunastukset.

Tiedot toimitetaan Suomen Pankille viimeistään selvityskuukautta seuraavan kuukauden 10. päivänä. Jos 10. päivä osuu viikonlopulle tai arkipyhälle, tulee raportti toimittaa seuraavana arkipäivänä.

Tiedot annetaan XML-raporttitiedostona, joka toimitetaan Suomen Pankkiin käyttäen Suomen Pankin käyttämää eREG-palvelua. Tiedot voidaan raportoida myös palvelusta löytyvän web-lomakkeen avulla tai asiasta erikseen sovittaessa SFTP-yhteydellä.

Raportoinnin tekniset vaatimukset ja ohjeet on esitettyä seuraavissa dokumenteissa:

- SIRA -skeematiedosto,
- SIRA -sisältövalidoinnit,
- SIRA -konekielisen tietojenvälityksen kuvaus.

Tiedon toimittajan yhteystiedot eivät sisälly varsinaiseen raporttitiedostoon, vaan niitä hallinnoidaan eREG-palvelun kautta. eREG -palveluntarjoaja tarkistaa raporttitiedoston teknisen oikeellisuuden. Tarkistus suoritetaan tiedoston siirron yhteydessä ja mahdollisista virheistä ilmoitetaan välittömästi.

eREG-palveluntarjoaja tarkistaa raporttitiedoston teknisen oikeellisuuden. Tarkistus suoritetaan tiedoston siirron yhteydessä ja mahdollisista virheistä ilmoitetaan välittömästi. Tämän lisäksi Suomen Pankki suorittaa eREG-palveluntarjoajan välittämälle, teknisesti hyväksytylle tiedostolle omat sisällölliset tarkistuksensa.

Suomen Pankki hoitaa järjestelmän teknisiin kysymyksiin, sisällöllisiin asioihin ja muuhun informaatioon liittyvän neuvonnan. Näihin liittyvät kysymykset pyydämme lähettämään eREG-palvelun keskusteluosion kautta tai sähköpostitse osoitteeseen sijoitusrahastot@bof.fi

3 PERUSKÄSITTEITÄ

Tässä ohjeessa kuvataan SIRA-raportoinnin peruskäsitteitä sekä luokituksia. Kolme muuta teknistä SIRA-dokumenttia ovat skeematiedosto, sisältövalidoinnit sekä SIRA-konekielisen tietojenvälityksen kuvaus.

3.1 Raportoija

Sijoitusrahastoraportoinnissa raportoijana on Suomeen rekisteröity sijoitusrahasto.

3.2 Tilastointivelvollisuus

Tilastotietoja ovat velvollisia antamaan kaikki suomalaiset sijoitusrahastot, niin rahamarkkinarahastot kuin muut sijoitusrahastotkin, joiden säännöt on vahvistettu joko Finanssivalvonnan tai valtiovarainministeriön toimesta. Raportointi on yhtäläinen kaikille rahastoille. Yleensä tiedot toimittaa rahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö.

Sijoitusrahastoa koskevat tiedot tulee raportoida ensimmäisen kerran sen kuukauden lopun tilanteesta, jonka aikana sijoitusrahaston toiminta on alkanut. Toiminnan katsotaan alkaneen, kun sijoitusrahastoon on tehty ensimmäiset merkinnät. Esimerkiksi jos sijoitusrahastoon tehdään ensimmäiset merkinnät 5. tammikuuta, niin raportointi alkaa tämän sijoitusrahaston osalta tammikuun lopun tilanteesta.

Sijoitusrahaston raportointia ei tehdä enää sen kuun osalta, jonka aikana sijoitusrahaston varat on jaettu osuudenomistajille sijoitusrahaston lakkauttamisen yhteydessä. Raportointia ei myöskään tehdä enää sen kuun osalta, jonka aikana sijoitusrahaston varat ja velat ovat siirtyneet toiseen sijoitusrahastoon sijoitusrahastojen sulautuessa. Esimerkiksi jos päätös sijoitusrahaston lakkauttamisesta on tehty 15. tammikuuta ja sijoitusrahaston varat saadaan jaetua osuudenomistajille 20. helmikuuta, sijoitusrahaston pitää raportoida tammikuun lopun tilanne (202XM01), mutta helmikuun lopun osalta (202XM02) ei raporttia lähetetä (huom. katso fuusion vaikutus rahastopääomien merkintöihin kohdassa 4.2). Suomen Pankki tekee lopettavalle rahastolle raportoijan puolesta ns. nollaraportin.

3.3 Raporttiedoston säilyttäminen

Raporttiedostoa tulee säilyttää viisi (5) vuotta. Raporttiedoston säilyttäminen on tarpeen muun muassa mahdollisten raportoinnissa tapahtuneiden virheiden havaitsemiseksi sekä näiden virheiden korjausten tekemiseksi. Säilytysvelvollisuus koskee XML-muotoista raporttiedostoa ja aiempaan järjestelmään toimitettuja CSV-tiedostoja

Raportoivan yrityksen on sisäistä raportointijärjestelmäänsä kehittäessään hyvä huomioida mahdollisuus muodostaa raportteja takautuvasti korjauksia varten. Korjausraporttien tarve voi koskea viimeisimpiä raportointikuukausia,

mutta Suomen Pankki saattaa pyytää toimittamaan korjauksia pidemmältä ajanjaksolta systemaattisesti toistuneiden merkittävien virheiden takia.

3.4 Raportoitavat tiedot

Tasetietoja, määriä ja muita tietoja raportoidaan neljässä erillisessä osiossa. Raporttitiedoston Header -tietueessa määritellään rahastoon, rahaston hoitajaan ja itse raporttiin liittyviä teknisiä tietoja. Sijoitusrahasto (IF) -tietueella raportoidaan rahaston nimi- yms. tietojen lisäksi osuudenomistajatietoja sekä mm. rahastokohtaisia tunnuslukuja. Ensimmäinen sisältötietueosio (SBS) käsittää arvopaperikohtaisen raportoinnin. Sijoitusrahaston velkana olevat rahasto-osuudet raportoidaan kuitenkin maittain ja osittain sektoreittain aggregoituina. Lisäksi raportoidaan omien rahasto-osuuksien ostot ja myynnit. Toisessa sisältötietueosiossa (ITEM) raportoidaan muut kuin arvopapereihin liittyvät tasetiedot.

Sekä taseen saamiset että velat raportoidaan kokonaisuudessaan. Taseen ulkopuolelta raportoidaan lainaksi otetut tai annetut arvopaperit sekä reposimuksen kohteena olevat arvopaperit.

Valuuttamääräisinä (arvoina) raportoitavat tiedot ovat ko. saamisten tai velkojen yhteissummia - eivät siis esim. yhden osakkeen tai osuuden hintoja tai arvoja. Raportoitava tieto voi siten olla esim. 50 osakkeen yhteenlaskettu markkina-arvo, kun sijoitusrahastolla on omistuksessaan 50 kpl (samaa) osaketta.

Lukumäärä-elementissä (*numberOfInstruments*) raportoidaan joko hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien kappalemäärä tai johdannaisten kohdalla sopimusten lukumäärä. Osakkeille, osuuksille ja johdannaisille ei raportoida nimellisarvoa. Muiden arvopapereiden kohdalla lukumäärä -elementti jää tyhjäksi, mutta nimellisarvo yhteensä -elementissä (*totalNominalValue*) raportoidaan omistuksen nimellisarvo siinä valuutassa, josta euromääräinen tasearvo määritetään.

Johdannaisen kohde-etuuden markkinahintana (SBS-osio elementti *marketPriceOfUnderlyingAsset*, taulukko 8.5) raportoidaan yhden (arvopaperin) hinta tai, jos kohde-etuutena on indeksi, niin indeksin pistearvo.

4 ARVOPAPERIEN RAPORTOINTI

4.1 Arvopaperikohtainen raportointi

SIRA-rahoitusvaadeluokituksessa arvopaperiksi luokitellaan rahamarkkinapaperit, joukkolainat, osakkeet ja osuudet mukaan lukien rahasto-osuudet sekä johdannaiset (Koodilista: luokat I.3 ja I.5).

Arvopaperikohtaisessa raportoinnissa annetaan tiedot jokaisesta arvopaperista erikseen (SBS-tietueosio). Periaatteena on, että raportoijan ilmoittaman arvopaperin ISIN-koodin (ks. kohta 6.3) avulla raportoitu arvopaperi voidaan Suomen Pankissa yhdistää Euroopan keskuspankin keskitetyssä arvopaperitietokannassa oleviin arvopaperin tietoihin, jotka kattavat tilastoinnissa tarvittavat liikkeeseenlaskijatiedot. Tämän vuoksi **ISIN-koodillisista arvopapereista** kerätään ISIN-koodin ohella vain keskeisimmät tarvittavat tiedot (ks. kohdan 8 taulukot). Koska Euroopan keskuspankin arvopaperirekisteri ei kata johdannaisia, johdannaisten kohdalla ISIN-koodia ei voi käyttää SBS-tietueen *isinCode* -elementissä.

Tiedot kerätään arvopaperikohtaisesti myös niistä arvopapereista, joilla **ei ole ISIN-koodia**. Raporteissa arvopaperin tunnisteena käytetään tällöin raportoijan omassa sisäisessä tietojärjestelmässään arvopaperille käyttöön ottamaa yksikäsitteistä tunnusta. ISIN-koodittomille arvopapereille raportoidaan kattavat tiedot kuin ISIN-koodillisille, koska näitä tietoja ei saada keskitetystä arvopaperitietokannasta. Tällaisista arvopapereista raportoidaan pääsääntöisesti liikkeeseenlaskijatiedot.

Vakioimattomasta **johdannaisesta** (OTC-johdannainen) raportoidaan johdannaissopimuksen vastapuolitiedot sekä kohde-etuustiedot. Vakioidun johdannaisten kohdalla raportoidaan arvopaperin hankintapaikka (= kaupankäyntipaikka, SBS-tietueen *issuersHomeCountry* -elementti). Liikkeeseenlaskijaelementit jäävät johdannaisten kohdalla tyhjiksi.

Esimerkki 1: Vakioitu johdannainen

Sijoitusrahasto on ostanut pörssistä vakioidun myyntioption, jonka perusteella se saa mahdollisuuden myydä sovitus määrän johdannaisten kohde-etuutena olevaa Nokian osaketta (vaade I.511). Raportoinnissa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

<i>instrument</i>	341 (vakioitu johdannainen)
<i>numberOfInstruments</i>	1 (sopimusten lkm)
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	Tasearvo
<i>derivativesSellingOrBuyingIndicator</i>	1 (ostettu)
<i>marketPlace</i>	BERA
<i>underlyingAssetOfDerivative</i>	S
<i>typeOfUnderlyingAssetsIdentifier</i>	U
<i>underlyingAssetsIdentifier</i>	FI0009000681

Lisäksi ilmoitetaan SBS elementit:

totalNumberOfUnderlyingAssets
marketPriceOfUnderlyingAsset
marketPriceCurrencyOfUnderlyingAsset

Esimerkki 2: Vakioimaton eli OTC-johdannainen

Jos yllä esimerkissä 1 tarkoitettu Nokian osakkeeseen kohdistuva myyntioptio on vakioimaton eli OTC-johdannainen, joka on tehty esimerkiksi Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa, raportoidaan tällöin myös tiedot johdannaissopimuksen vastapuolesta eli tässä tapauksessa Nordea Pankki Suomi Oyj:stä. Raportoinnissa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

<i>instrument</i>	342 (OTC)
<i>numberOfInstruments</i>	1 (sopimusten lkm)
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	Tasearvo
<i>typeOfCounterpartyIdentifier</i>	Y (= Y-tunnus)
<i>counterpartyIdentifier</i>	16802358
<i>counterpartyName</i>	Nordea Pankki Suomi Oyj
<i>counterpartySector</i>	1221
<i>counterpartyHomeCountry</i>	FI
<i>derivativesSellingOrBuyingIndicator</i>	1 (ostettu)
<i>marketplace</i>	jätettävä tyhjäksi (vaateen 342 kohdalla)

Lisäksi ilmoitetaan SBS elementit:

underlyingAssetOfDerivative
typeOfUnderlyingAssetsIdentifier
underlyingAssetsIdentifier

totalNumberOfUnderlyingAssets
marketPriceOfUnderlyingAsset
marketPriceCurrencyOfUnderlyingAsset

4.2 Rahasto-osuuksien raportointinen (taseessa sekä lunastuksissa ja merkinnöissä)

Velkana olevat rahasto-osuudet raportoidaan erikseen (vaateet I.521- I.524) ja jokaisen oman ISIN-koodin omaavan rahasto-osuuden vastapuolet (omistajat) aggregoituina sektoreittain sekä lisäksi maittain luokiteltuna. Rahasto-osuuksien **merkinnät** (B) ja **lunastukset** (S) (virrat) raportoidaan kumpikin erikseen "bruttomääräisenä", edelleen kullekin ISIN-koodille

erikseen kuitenkin ilman vastapuolen maa- tai sektoriluokituksia (maksimissaan kaksi riviä kullekin ISIN-koodille).

Fuusion yhteydessä lopettavasta sijoitusrahastosta siirtyvät varat tulee ilmoittaa vastaanottavan sijoitusrahaston merkinnöissä (B) normaalien merkintöjen tapaan (vaateittain ja ISIN-koodeittain lukumäärät ja arvot ilmoittaen). Suomen Pankki tekee puolestaan lopettavalle sijoitusrahastolle raportoijan puolesta ns. nollaraportin, jolla tase nolataan lunastusten (S) avulla. Fuusion yhteydessä ennen sulautumispäivää sulautuvaan rahastoon tehtyjä merkintöjä ja lunastuksia ei tule raportoida vastaanottavan rahaston merkintä- ja lunastustiedoissa.

Esimerkki 3: Vastaanottavan rahaston merkintä ja lunastustiedoissa raportoitavat tiedot fuusion yhteydessä

Sijoitusrahasto X sulautuu Sijoitusrahastoon Y päivämäärällä 16.1.2014.

Taustatietoja:

Sijoitusrahasto X:n tiedot:

31.1.2013	1.1 - 15.1.2014			31.1.2014
Pääoma	Merkinnät	Lunastukset	Arvonmuutos	Pääoma
10 000	1 000	2 000	0	9 000

Sijoitusrahasto Y:n tiedot ilman fuusiovaikutuksia:

31.1.2013	1.1 - 15.1.2014			31.1.2014
Pääoma	Merkinnät	Lunastukset	Arvonmuutos	Pääoma
20 000	5 000	1 000	0	24 000

Sijoitusrahasto Y:n tiedot (fuusio huomioiden) = SIRA-raportoinnissa ilmoitettavat tiedot vastaanottavan rahaston tiedoissa:

31.1.2013	1.1 - 15.1.2014			31.1.2014
Pääoma	Merkinnät	Lunastukset	Arvonmuutos	Pääoma
20 000	14 000	1 000	0	33 000

Vastaanottavan rahaston merkinnöissä raportoidaan ainoastaan sulautuneen rahaston (Sijoitusrahasto X) pääoma sulautumishetkellä, sekä vastaanottavan rahaston (Sijoitusrahasto Y) merkinnät raportointikuukaudelta:

- sulautuneen rahaston pääoma sulautumishetkellä: 9 000
- vastaanottavan rahaston merkinnät raportointikuukaudelta: 5 000
- yhteensä vastaanottavan rahaston tiedoissa raportoidaan: 9 000 + 5 000 = **14 000**

Vastaanottavan rahaston lunastuksissa raportoidaan ainoastaan vastaanottavan rahaston (Sijoitusrahasto Y) lunastukset raportointikuukaudelta:

- sulautuneen rahaston pääoma sulautumishetkellä: **1 000**

Esimerkissä oletuksena on, että molemmilla rahastoilla on käytössään ainoastaan yhdet osuussarjat. Useiden osuussarjojen kohdalla vastaavat merkintä- ja lunastustiedot raportoidaan vaateittain sekä ISIN-koodeittain normaalien merkintä- ja lunastustietojen tapaan.

Saamisissa olevat ISIN-koodilliset rahasto-osuudet raportoidaan muiden arvopaperien tapaan. Tarkkaa vaade-erittelyä kasvu- ja tuotto-osuuksiin ei tarvita, koska saamisissa vaadeluokka Rahasto-osuudet yhteensä (I.52) on riittävä. Vaadeluokkina voidaan kuitenkin käyttää myös I.521- I.524-luokkia.

4.3 Taseen erä - taseen ulkopuolinen erä (erilliskirjanpito)

Taseen ulkopuolisina erinä (O) raportoidaan lainaksi annetut tai otetut arvopaperit sekä reposopimukset.

Jos kyse on lainaksi annetuista arvopapereista tai rahamarkkinapapereista, kyseiset instrumentit pysyvät sijoitusrahaston taseessa, jolloin ne raportoidaan normaalisti tase-eränä (A). Lisäksi raportoidaan erikseen taseen ulkopuolisena eränä lainaksi annetut arvopaperit (O).

Esimerkki 4

Sijoitusrahasto omistaa Nokian osaketta (ISIN-koodi FI0009000681) 10 000 kappaletta, joista se on antanut lainaksi esimerkiksi Nordea Pankki Suomi Oyj:lle 6 000 kappaletta.

Taseessa olevana eränä (A) raportoidaan kyseiset Nokian osakkeet 10 000 kappaletta. Lisäksi taseen ulkopuolisena eränä (O) raportoidaan Nokian osakkeita 6 000 kappaletta (vaade 511, sopimuslaji LS). Taseen ulkopuolisen erän (O) yhteydessä raportoidaan myös se, kenelle Nokian osakkeet on annettu lainaksi eli tässä tapauksessa annetaan Nordea Pankki Suomi Oyj:n tiedot.

Elementeissä tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

<i>category</i>	A
<i>instrument</i>	511
<i>isinCode</i>	FI0009000681
<i>numberOfInstruments</i>	10000
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>category</i>	O
<i>contractType</i>	LS
<i>instrument</i>	511
<i>isinCode</i>	FI0009000681
<i>numberOfInstruments</i>	6000

16.12.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>typeOfCounterpartyIdentifier</i>	Y (= Y-tunnus)
<i>counterpartyIdentifier</i>	16802358
<i>counterpartyName</i>	Nordea Pankki Suomi Oyj
<i>counterpartySector</i>	1221
<i>counterpartyHomeCountry</i>	FI

Jos sijoitusrahasto on ottanut arvopapereita lainaksi, mutta ei ole myynyt niitä (lyhyeksi myynti), raportoidaan lainaksi otetut instrumentit ainoastaan taseen ulkopuolisena eränä (O). Jos lainaksi otetut arvopaperit on myyty kokonaan tai osittain (lyhyeksi myynti) ja kyseiset instrumentit on lainattu tämän myynnin kattamiseksi, raportoidaan tämä lyhyeksi myynti myös taseen puolella (A) negatiivisena saamisena.

Esimerkki 5

Sijoitusrahasto on ottanut lainaksi esimerkiksi Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä Nokian osaketta 8 000 kappaletta (markkina-arvo 160 000 euroa), joista se on myynyt (lyhyeksi myynti) 5 000 kappaletta (markkina-arvo 100 000 euroa).

Taseen ulkopuolisena eränä (O) raportoidaan 8 000 Nokian osaketta (vaade I.511, sopimuslaji LB). Taseen ulkopuolisen erän (O) yhteydessä raportoidaan myös se, keneltä Nokian osakkeet on otettu lainaksi eli tässä tapauksessa annetaan Nordea Pankki Suomi Oyj:n tiedot. Lisäksi raportoidaan taseen eränä (A) Nokian osakkeita -5 000 kappaletta (vaade I.511, sopimuslaji LB).

Elementeissä tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

<i>category</i>	O
<i>contractType</i>	LB
<i>instrument</i>	511
<i>isinCode</i>	FI0009000681
<i>numberOfInstruments</i>	8000
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	160000,00
<i>marketCurrencyDirtyPrice</i>	EUR
<i>typeOfCounterpartyIdentifier</i>	Y (= Y-tunnus)
<i>counterpartyIdentifier</i>	16802358
<i>counterpartyName</i>	Nordea Pankki Suomi Oyj
<i>counterpartySector</i>	1221
<i>counterpartyHomeCountry</i>	FI

<i>category</i>	A
<i>contractType</i>	LB
<i>instrument</i>	511
<i>collateral</i>	N
<i>isinCode</i>	FI0009000681
<i>numberOfInstruments</i>	-5000
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR

<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	-100000,00
<i>marketCurrencyDirtyPrice</i>	EUR

4.4 Saman arvopaperin tietoja yhdellä tai usealla rivillä

Arvopaperit raportoidaan kukin erikseen riippumatta siitä, onko niillä ISIN -koodi vai ei. Perustapauksessa yhtä arvopaperia vastaa siten yksi tietue SBS -tietueosiossa. Jos arvopaperilla käydään kauppaa vain yhdessä valuutassa, kaikki arvopaperin tiedot kirjataan useimmiten yhdelle riville.

Useampi rivi on tarpeen, jos

- raportoidaan omien rahasto-osuuksien omistajien maita ja sektoreita
- osa omistetusta arvopaperista on vakuutena, osa ei (N ja C-rivit erikseen)
- rahasto käy kauppaa samalla arvopaperilla usealla eri kaupankäyntipaikalla ja kirjaa erät omassa kirjanpidossaan eri valuutan määräisinä. Kutakin valuuttaa kohti raportoidaan erillinen rivi. Kaikki yhden ja saman valuutan määräiset erät kirjataan pääkaupankäyntipaikalle vaikka kaupankäyntipaikkoja olisi useita.
- arvopapereita ja rahamarkkinapapereita on annettu lainaksi. Tällöin sama arvopaperi raportoidaan sekä tase-eränä (A) että taseen ulkopuolisena eränä (O).
- arvopapereita ja rahamarkkinapapereita on myyty lyhyeksi ja otettu lainaksi tämän lyhyeksi myynnin kattamiseksi. Tällöin sama arvopaperi raportoidaan sekä tase-eränä (A) että taseen ulkopuolisena eränä (O).

5 LUOKITUKSISTA

5.1 Arvopaperin kategoria

Kategoria-elementissä (*category*) kuvataan onko ko. arvopaperi taseeseen sisältyvä saaminen (A), taseeseen sisältyvä velka (L), taseen ulkopuolinen erä eli erilliskirjanpidossa (O) vai onko kyseessä ko. sijoitusrahaston omien osuuksien (takaisin)osto (B) tai myynti (S).

5.2 Sektoriluokitus

Koko kansantalouden sektoriluokitusta sovelletaan kaikkiin yksiköihin riippumatta yksikön sijainnista (vastapuoliin, liikkeeseen laskijoihin, rahasto-osuuksien omistajiin, Koodilista: Sektori). Luokitus perustuu viralliseen luokitukseen (Sektoriluokitus 2023, Tilastokeskus, <http://tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/sektoriluokitus/001-2013/s.1.html>).

Suomalaisten yhteisöjen osalta Sektoriluokitus 2023 mukaiset sektoritiedot ovat saatavilla Tilastokeskukselta : <http://www.stat.fi/tup/yrluok/index.html> .

Raportoitava sektori on mahdollista valita SIRA-sektorihierarkian eri tasoilta jos esim. rahaston sisäisessä kirjanpidossa on jo käytössä tietty taso. Enimmillään viisinumeroinen sektorikoodi on sallittu.

Erityisesti on huomattava, että suomalaisten yksiköiden osalta sovelletaan luokkia Työeläkelaitokset (S.13141) ja Muut sosiaaliturvarahastot (S.13149) kun taas muiden maiden osalta käytetään Sosiaaliturvarahastot yhteensä luokkaa (S.1314). Osavaltiohallinto-sektori (S.1312) ei ole käytössä Suomessa.

Esimerkki 6

Sektoriluokituksen luokka kirjataan SBS- ja ITEM-elementteihin ilman S.-etuliitettä, esimerkiksi "123".

Suomalainen työeläkeyhtiö voidaan raportoida ainoastaan koodilla 13141.

Lisäksi joissain tapauksissa instrumentti rajaa mahdollisen sektoriluokan. Talletuksen I.221 - I.225 vastapuoli voi olla ainoastaan sektori 121 (kansallinen keskuspankki), 1221 (talletuspankki), 12211 (julkiset talletuspankit), 12212 (yksityiset kotimaiset talletuspankit) tai 12213 (ulkomaalaisomisteiset talletuspankit). Rahasto-osuuden (I.52-alkuinen saamisen) liikkeeseenlaskija voi olla euroalueella vain 123 (rahamarkkinarahasto), 1241 (sijoitusrahasto (UCITS)) tai 1242 (muu yhteissijoitusyritys, muut rahastotyytit).

Taseen saamispuolella esitetään kunkin arvopaperin tiedot erikseen, omalla rivillään tai omilla riveillään (ks. kohta 4.4). Taseessa velkana olevien rahasto-osuuksien hallussapitäjät esitetään sen sijaan (ISIN -koodeittain) aggregoidusti, omistajasektori ja alue/maa kerrallaan.

Rahaston omien rahasto-osuuksien merkinnät ja lunastukset (virrat) raportoidaan kumpikin erikseen ISIN-koodeille aggregoituina ilman vastapuolen sektori- tai maaluokitusta, kuten edellä kohdassa 4.2 on todettu.

Ulkomaalaisomisteisiin sektoriluokkiin sisältyvät ainoastaan sellaiset yksiköt, joissa yksittäisen ulkomaisen yksikön omistusosuus on 50 prosenttia tai enemmän. Vaikka ulkomainen omistuspohja ylittäisi yhteenlaskettuna 50 prosentin rajan, mutta yksittäinen ulkomainen yksikkö ei omista vähintään 50 prosentin osuutta yksiköstä, ei yksikkö ole sektoriluokituksen mukaan ulkomaalaisomisteinen.

Yllä oleva ulkomaalaisomisteisten yksikköjen määritelmä koskee seuraavia sektoriluokkia: Ulkomaalaisomisteiset yritykset (S.11103), Ulkomaalaisomisteiset asunto-osakeyhtiöt (S.11213), Ulkomaalaisomisteiset muut asuntoyhteisöt (S.11223), Ulkomaalaisomisteiset talletuspankit (S.12213), Ulkomaalaisomisteiset muut luottolaitokset (S.12223), Ulkomaalaisomisteiset muut rahoituslaitokset kuin luottolaitokset (S.12233), Ulkomaalaisomisteiset muut rahoituksen välittäjät (S.12503), Ulkomaalaisomisteiset rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S.12603), Ulkomaalaisomisteiset konserninsisäiset rahoitusyksiköt ja rahanlainaajat (S.12703) sekä Ulkomaalaisomisteiset vakuutuslaitokset (S.12803).

5.3 Maa- ja alueluokitus

Sekä SBS- että ITEM-tietueosioissa raportoidaan useimmat (vastapuolen, liikkeenlaskijan, kohde-etuuden liikkeenlaskijan, omistajan) tiedot maittain (ja osin sektoreittain) luokiteltuna. Myös rahaston omien sijoitusrahasto-osuuksien omistajat (vastapuolet) luokitellaan SBS-tietueosiossa maittain (SBS Vastapuolen kotimaa -elementti (*counterpartyHomeCountry*)).

Maaluokituksena käytetään ISO 3166 luokitusta (Koodilista: Maa ISO 3166). Kansainväliset organisaatiot luokitellaan kaksimerkkisen koodin avulla (Koodilista: Kansainväliset organisaatiot).

Erikseen tulee huomata, että ITEM-tietueosion instrumentin Muut kuin rahoitussuunnitelmat (I.8) yhteydessä on ilmoitettava maatiieto, vaikka sektoritietoa sille ei raportoida.

5.4 Rahoitusvaade- eli instrumenttiluokitus

SIRA-rahoitusvaadeluokituksessa on luokkia, joita sovelletaan joko saamisiin ja velkoihin tai vain toiseen niistä.

Käteisraha (I.21) raportoidaan yhtenä euromääräisenä summana eikä sille merkitä vastapuolta. Käteisrahaa ovat setelit ja kolikot, joiden arvo ilmoitetaan yhtenä euromääräisenä summana yhdellä rivillä (ITEM-Arvon valuutta -elementti (*currencyOfValue*): arvon valuutta on aina euro). Rahalaitosten tilillä olevat likvidit käteisvarat raportoidaan aina johonkin talletusten luokkaan - ei käteiseen.

Talletukset kirjataan kukin omalla rivillään ja pääsääntöisesti niiden sisäisenä tunnuksena raportoidaan IBAN-koodi. Jos kuitenkin kyseessä on välittäjälle esim. selvitystä varten tehty talletus ns. asiakasvaratilille, jolla on useamman asiakkaan varoja, käytetään raportoinnissa varsinaisen asiakasvaratilin IBAN-koodin sijasta yhtiön itse antamaa sisäistä koodia. Sijoitusrahaston varsinaisten tilien osalta käytetään siis aina IBAN-koodia. Talletustilin arvo (ITEM-Arvo yhteensä -elementti (*totalValue*)) ei voi olla negatiivinen. Jos rahaston talletustili on luotollinen ja luottolimiittiä on käytetty, kirjataan luoton käytetty osuus lainamuotoiseksi velaksi. Jos talletustilillä on miinussaldo ilman, että tili olisi luotollinen, ylitys kirjataan samalla tavoin lainaksi (vaade I.4, ks. myös kohta 6.5).

SIRA-luokituksessa arvopaperiksi luokitellaan rahamarkkinapaperit, joukkolainat, osakkeet ja osuudet mukaan lukien rahasto-osuudet sekä johdannaiset. Arvopaperi on lyhytaikainen, jos sen **alkuperäinen maturiteetti** on enintään 12 kuukautta (vaade I.331, rahamarkkinapaperit). Vastaavasti yli 12 kuukauden **alkuperäisen maturiteetin** omaava arvopaperi on pitkäaikainen (vaade I.332, esim. joukkolainat). Jäljellä oleva juoksuaika ei koskaan määrää instrumenttiluokkaa, eli alun perin 15 vuotuinen valtion joukkolaina säilyy koko elinkaarensa luokassa I.332.

Talletustodistuksista (depository receipt, esimerkiksi ADR, ADS) kirjataan arvopaperiksi kaupankäynnin kohteena olleen sopimuksen tiedot eikä siis alla olevan arvopaperin tietoja. Noteerattu talletustodistus luokitellaan vaateeseen I.511.

Taseessa velkana olevat rahasto-osuudet ja niiden virrat (merkinnät ja lunastukset) tulee eritellä tuotto- ja kasvuosuuksiin (I.521 - I.524) ISIN-koodeittain. Saamisissa raportoidaan rahasto-osuudet joko vaadeluokituksen yhteensä -tasolla (I.52) tai sitten eriteltyinä (I.521 - I.524), joka tapauksessa ISIN-koodeittain.

Takaisinosto- ja takaisinmyyntisopimukset luetaan mukaan saamisiin ja velkoihin. Lähtökohtaisesti takaisinostosopimukset (REPO-sopimukset) kirjataan raportoinnissa rahoitustapahtumana, jolloin sijoitusrahaston taseeseen kirjataan luottotapahtuma (velkaerä) ja sitä vastaava saamiserän lisäys (kirjaus rahatilin saldon lisäyksenä). Tällöin takaisinostosopimuksen kohteena olevat arvopaperit pysyvät sijoitusrahaston taseessa, mutta niiden osalta raportoidaan, että ne ovat vakuutena.

Esimerkki 7

Vaadeluokituksen koodi kirjataan SBS- ja ITEM-elementteihin ilman I.-etuliitettä, esimerkiksi "221".

Sijoitusrahasto tekee Suomen valtion obligaatioon (Suomen valtio 4,25 %, ISIN -koodi FI0001006165) liittyvän takaisinostosopimuksen (REPO-sopimus), jossa sijoitusrahasto luovuttaa edellä mainitun obligaation takaisinostosopimuksen vastapuolelle ja saa tätä vasten vastapuolelta 1 000 000

euroa (REPO-laina). Samassa yhteydessä sijoitusrahasto sitoutuu ostamaan kyseisen obligaation takaisin myöhemmin. Tällä hetkellä sijoitusrahaston tilin saldo (tilinumero 123456-785) on 500 000 euroa. Esimerkissä oletetaan, että velkapaperit jäävät sijoitusrahaston taseeseen.

Taseessa olevana eränä raportoidaan saamiserän (A) lisäys 1 000 000 euroa sekä velkaerä (velka) (L) 1 000 000 euroa. Lisäksi taseessa (A) raportoidaan edelleen luovutettu Suomen valtion obligaatio, mutta se merkitään vakuudeksi (vakuutena C). Takaisinostosopimukseen (REPO-sopimukseen) liittyvä korko raportoidaan sitä mukaa kuin se otetaan arvonlaskennassa huomioon.

Elementeissä tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

ITEM:

<i>category</i>	A
<i>instrument</i>	221
<i>internalIdentificationCode</i>	FI2112345600000785
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalValue</i>	1500000,00

<i>category</i>	L
<i>reserved</i>	jätettävä tyhjäksi
<i>instrument</i>	4
<i>internalIdentificationCode</i>	Nordea REPO-laina
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalValue</i>	1000000,00

SBS:

<i>category</i>	A
<i>reserved</i>	jätettävä tyhjäksi
<i>instrument</i>	332
<i>collateral</i>	C
<i>isinCode</i>	FI0001006165
<i>totalNominalValue</i>	Joukkovelkakirjan nimellisarvo (ilman kertynyttä korkoa)
<i>nominalValueCurrency</i>	EUR
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	Markkina-arvo yhteensä (dirty, ml. kertyneet korot)
<i>totalMarketValueClean</i>	Markkina-arvo yhteensä (clean, ilman kertynyttä korkoa)

Huom! Jos sijoitusrahastolla on samaa joukkovelkakirjaa taseessaan ilman reposopimusta, Vakuutena-elementtiin *collateral* kirjataan N (ei toimi vakuutena).

Takaisinmyyntisopimukset (reverse REPO-sopimukset) kirjataan takaisinostosopimuksia vastaavasti lähtökohtaisesti rahoitustapahtumana. Jos repolaina on annettu rahalaitokselle (takaisinmyyntisopimuksen vastapuoli) (sektorit

S.121 ja S.122), se luokitellaan repotalletukseksi (I.224). Muissa tapauksissa annettu erä kirjataan (repo)lainaksi (I.4). Lisäksi takaisinmyyntisopimuksen kohteena olevat arvopaperit raportoidaan taseen ulkopuolisena eränä. Mikäli takaisinmyyntisopimuksen kohteena oleva arvopaperi myydään edelleen ennen takaisinmyyntisopimuksen erääntymistä, raportoidaan kyseinen myynti (lyhyeksi myynti) taseen puolella (A) negatiivisena saamisena, kuten lainaus-sopimusten yhteydessä (katso kappale 3.3 ja siellä olevat esimerkit).

Esimerkki 8

Sijoitusrahasto tekee Suomen valtion obligaatioon (Suomen valtio 4,375 %, ISIN -koodi FI0001006306) liittyvän takaisinmyyntisopimuksen Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa (reverse REPO -sopimus), jossa sijoitusrahasto antaa vastapuolelle 1 000 000 euroa ja saa sitä vastaan haltuunsa kyseisen obligaation. Lisäksi sijoitusrahasto sitoutuu luovuttamaan kyseisen obligaation takaisin myöhemmin vastaavaa rahasuoritusta vastaan.

Taseessa olevana Repotalletuksena (vaade I.224, sopimuslaji RB) raportoidaan tällöin 1 000 000 euroa. Lisäksi taseen ulkopuolisena eränä (O) raportoidaan saatu obligaatio. Takaisinmyyntisopimukseen (reverse REPO -sopimukseen) liittyvä korko raportoidaan sitä mukaa kuin se otetaan arvonnalkennassa huomioon.

Elementeissä tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

ITEM:

<i>category</i>	A
<i>instrument</i>	224
<i>internalIdentificationCode</i>	Repotalletus
<i>totalValue</i>	1000000,00
<i>currencyOfValue</i>	EUR

SBS:

<i>category</i>	O
<i>contractType</i>	RB
<i>instrument</i>	332
<i>isinCode</i>	FI0001006306

SIRA-raportissa eritellään tase kokonaisuudessaan. Siten myös mahdolliset muut kuin rahoitussaamiset raportoidaan (vaade I.8).

Kiinteistösijoitusten raportoinnista:

- Jos kyseessä on asunto-osake/ kiinteistöosake, raportoidaan tämä SBS – tietueella noteeraamattoman osakkeen muodossa (vaade 512) (*erittely yhtiöittäin*)
- Jos puolestaan kyseessä on puhdas kiinteistö, raportoidaan nämä ITEM –tietueella vaateella 8 (muut kuin rahoitussaamiset) (*erittely kiinteistöittäin*).

5.5 Raportointivaluutta

Sijoitusrahastotilaston raportointivaluutta on euro. Siten niidenkin rahastojen, joiden oma arvonlaskentavaluutta on jokin muu kuin euro, tulee muuntaa raportointitiedot euroiksi. Rahaston kotivaluutta (euro tai jokin muu valuutta) ja käytetty muuntokurssi ilmoitetaan IF-tietueen elementeissä *exchangeRate* (Muuntokurssi) ja *currencyOfExchangeRate* (Muuntokurssin valuutta). Jos kotivaluutta on euro, muuntokurssi on 1.

SBS-tietueella raportoidaan kaikkien vaateiden osalta nimellisarvon valuutta (elementti *nominalValueCurrency*). Elementtiin raportoidaan se valuutta, josta erä on muunnettu raportointia varten euromääräiseksi. Yhdellä ISIN-koodilla voi siten olla tietoja useammalla SBS-tietueosion tietueella, jos valuuttoja ja ehkä myös kaupankäyntipaikkoja on useampia. Nimellisarvon valuutta ilmoitetaan SBS- ja ITEM-tietueiden elementissä *nominalValueCurrency*.

Esimerkki 9

Sijoitusrahasto on sijoittanut Nordea Bank AB:n osakkeeseen (ISIN-koodi SE0000427361), joka on listattu Tukholmassa. Osake noteerataan Ruotsin kruunumääräisenä ja yhden osakkeen markkinahinta on esimerkiksi 82,80 SEK. Sijoitusrahasto omistaa näitä osakkeita 1 000 kappaletta, joten niiden markkina-arvo on 82 800 SEK. Arvonlaskennassa käytetty tämän hetkinen valuuttakurssi on EUR/SEK 9,4500.

Yllä mainitun sijoituksen osalta raportoidaan muun muassa seuraavasti:

<i>recordType</i>	SBS
<i>instrument</i>	511
<i>isinCode</i>	SE0000427361
<i>numberOfInstruments</i>	1000
<i>nominalValueCurrency</i>	SEK
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	8761,90
<i>marketCurrencyDirtyPrice</i>	EUR
<i>marketplace</i>	XSTO

Korkoinstrumenttien (vaateet I.331 ja I.332) osalta katso myös kappale 7.1 Nimellisarvo ja siellä oleva esimerkki.

5.6 Vakuus

Kaikkien erien osalta ilmoitetaan, onko se vakuutena vai eikö ole. Velka (kategoriat L, B ja S) ei voi olla vakuutena ja elementin arvo on aina "N". Jos samasta arvopaperista osa on vakuutena ja osa ei, raportoidaan osuudet eri riveillä.

5.7 Maturiteetti

Taseen erän maturiteetti lasketaan Suomen Pankissa käyttäen raportoituja liikkeeseenlaskupäiviä (nostopäivä, alkupäivä) ja maturiteettipäiviä (palautuspäivä, erääntymispäivä).

SBS-tietueosiossa tiedot ilmoitetaan ISIN-koodittomille rahamarkkinainstrumenteille ja joukkolainoille (I.331 ja I.332). ITEM-tietueosiossa tiedot ilmoitetaan määräaikaistalletuksille (I.225) sekä lainoille (I.4).

Esimerkki 10

Luotollisen talletustilin käytetty luotto-osuus kirjataan lainaksi (I.4), jonka nostopäivä on raportointipäivä ja erääntymispäivä seuraava päivä (yön yli-laina) tai jokin muu, sopimuksen mukainen palautuspäivä.

5.8 Vastapuoli / liikkeeseenlaskija / kohde-etuus

Arvopaperikohtaisessa raportoinnissa (tietueosio SBS) toimitetaan tietoja saamisissa olevan arvopaperin ja johdannaisen vastapuolesta, liikkeeseenlaskijasta ja/tai kohde-etuudesta. ITEM-tietueosiossa raportoidaan osa tiedoista vastapuoli-informaation kanssa.

Liikkeeseenlaskija on rahaston saamisissa olevan arvopaperin velallinen.

Osakkeiden sekä muiden arvopaperien kuin osakkeiden ja johdannaisten (=velkapaperien) osalta raportoidaan liikkeeseenlaskijatiedot (kategoriassa A = saaminen). Liikkeeseenlaskijan nimi (SBS elementti *issuersName*) raportoidaan kaikissa tapauksissa mutta muut liikkeeseenlaskijatiedot (elementit *typeOfIssuersIdentifier*, *issuersIdentifier*, *issuersSector* ja *issuersHomeCountry*) vain ISIN-koodittomille arvopapereille.

Vastapuolen tietoja ei ilmoiteta ITEM-tietueen vaateille:

- Käteinen (I.21)
- Muut saamiset ja velat (I.71 - I.76)
- Muut kuin rahoitussaamiset (I.8).

Kyseiset saamiset ja velat raportoidaan kukin vaade yhdellä rivillä, ellei raportissa tarvita useampia rivejä esimerkiksi siitä syystä, että osa ko. saamisista on vakuutena ja osa ei. Muiden ITEM-tietueen vaateiden kohdalla raportoidaan vastapuolitietoja.

Johdannaisesta raportoidaan johdannaissopimuksen vastapuolitiedot (SBS—elementit *typeOfCounterpartyIdentifier*, *counterpartyIdentifier*, *counterpartyName*, *counterpartySector* ja *counterpartyHomeCountry*) silloin, kun kyseessä on vakioimaton johdannainen (vaade I.342). Johdannaisen vastapuolella tarkoitetaan sitä tahoa, jonka kanssa sijoitusrahasto on tehnyt kyseisen vakioimattoman johdannaissopimuksen. Jos kyse on vakioidusta johdannaisesta (vaade I.341), vastapuolitietoja ei raportoida.

Sekä vakioidun että vakioimattoman johdannaisen osalta liikkeeseenlaskijatiedot (SBS—elementit *typeOfIssuersIdentifier*, *issuersIdentifier*, *issuersName*, *issuersSector* ja *issuersHomeCountry*) jätetään raportoimatta.

Vakioidun ja vakioimattoman johdannaisen osalta raportoidaan aina kohde-etuustiedot (SBS—elementit *underlyingAssetOfDerivative*, *typeOfUnderlyingAssetsIdentifier* ja *underlyingAssetsIdentifier* sekä *totalNumberOfUnderlyingAssets*, *marketPriceOfUnderlyingAsset* ja *marketPriceCurrencyOfUnderlyingAsset*).

Johdannaisen kohde-etuuden yksilöintitunnuksena (*underlyingAssetsIdentifier*) tulee käyttää kohde-etuuden ISIN-koodia niiden kohde-etuuksien osalta, joille tällainen on mahdollisesti annettu. Näitä ovat esimerkiksi suurin osa osakkeista ja joukkovelkakirjalainoista sekä muista arvopapereista. Jos saman johdannaisen kohde-etuutena voidaan toimittaa saman liikkeeseenlaskijan useampia arvopapereita esimerkiksi joukkovelkakirjalainoja, niin kohde-etuudeksi valitaan se, joka tultaisiin todennäköisesti toimittamaan johdannaisen erääntyessä. Jos johdannaisen kohde-etuus ei ole joukkovelkakirjalaina, osake tai rahamarkkinaväline, niin kohde-etuuden yksilöinnissä voidaan käyttää muitakin itse valittua tunnusta - kuitenkin niin, että saman kohde-etuuden osalta käytettäisiin samaa ja yleisesti käytössä olevaa tunnusta.

Johdannaisten kohde-etuustietoja raportoidessa raportoidaan johdannaissopimusten kohde-etuuden yhteenlaskettu määrä (*totalNumberOfUnderlyingAssets*) lukuun ottamatta ainoastaan yhtä kohde-etuutta vastaavia tietoja. Elementin kohdalla tulee kuitenkin raportoida määrä, kuinka moneen kohde-etuuteen rivillä raportoidut johdannaissopimukset oikeuttavat. SBS-tietueosion lukumäärä-elementissä (*numberOfInstruments*) raportoidaan kyseisellä rivillä raportoitavien johdannaissopimusten lukumäärä, ei siis kohde-etuuden lukumäärä.

Esimerkki 11

Sijoitusrahasto on tehnyt yhteensä 150 samansisältöistä johdannaissopimusta (34-alkuinen vaade). Yhden johdannaissopimuksen kohde-etuusvakio on 10. Tällöin lukumäärä ja kohde-etuustiedot raportilla tulee ilmoittaa seuraavanlaisesti:

<i>numberOfInstruments</i>	150 (johdannaissopimusten lukumäärä)
<i>totalNumberOfUnderlyingAssets</i>	1500 (johdannaissopimusten lukumäärä * yhden johdannaissopimuksen kohde-etuuden määrä tai koriovakio)

Esimerkki 12

16.12.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Sijoitusrahasto on myynyt futuurin (vakioitu johdannainen), jonka kohde-etuus on US 10 y:ear T-note (Bond). Raportoinnissa tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

<i>instrument</i>	341
<i>collateral</i>	N (ei vakuutena)
<i>isinCode</i>	jätettävä tyhjäksi
<i>numberOfInstruments</i>	1 (sopimusten lkm)
<i>derivativesSellingOrBuyingIndicator</i>	-1 (myyty)
<i>marketplace</i>	Vakioidun johdannaisen kaupankäyntipaikka
<i>underlyingAssetOfDerivative</i>	B
<i>typeOfUnderlyingAssetsIdentifier</i>	U
<i>underlyingAssetsIdentifier</i>	US912828HZ65
<i>typeOfUnderlyingSecurityIssuersIdentifier</i>	C
<i>underlyingSecurityIssuersIdentifier</i>	US
<i>nameOfUnderlyingSecurityIssuer</i>	Yhdysvallat (USA)
<i>homeCountryOfUnderlyingSecurityIssuer</i>	US

Esimerkki 13

Sijoitusrahasto on tehnyt 3 kk forward sopimuksen kaksi kuukautta sitten (syyskuun loppu) jolla myydään 10 000 puntaa (GBP) euroiksi (EUR) kuukauden päästä (joulukuun loppu) hintaan 1,2666. Sopimus on tehty Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa ja on siis vakioimaton (OTC). Tämän hetken forward hinta on 1,2099. Forward -sopimuksen arvo tänään on noin 0,0565 euroa per punta ($1,2666 - 1,2099 = 0,0567$ euroa diskontattuna) eli yhteensä 10 000 punnalta 565 euroa.

Yllä mainittu sopimuksen osalta elementteihin tulevat muun muassa seuraavat tiedot:

<i>recordType</i>	SBS
<i>instrument</i>	342
<i>isinCode</i>	jätettävä tyhjäksi
<i>instrumentsName</i>	Forward 3 kk GBP/EUR
<i>numberOfInstruments</i>	1
<i>nominalValueCurrency</i>	GBP
<i>totalMarketValueDirtyPrice</i>	565,00
<i>marketCurrencyDirtyPrice</i>	EUR
<i>typeOfCounterpartyIdentifier</i>	Y
<i>counterpartyIdentifier</i>	16802358
<i>counterpartyName</i>	Nordea Pankki Suomi Oyj
<i>counterpartySector</i>	1221
<i>counterpartyHomeCountry</i>	FI

derivativesSellingOrBuyingIndicator -1 (myyty)
marketplace jätettävä tyhjäksi (kaupankäynti-
paikka ei ole pörssi)

underlyingAssetOfDerivative C
typeOfUnderlyingAssetsIdentifier O
underlyingAssetsIdentifier GBP/EUR
totalNumberOfUnderlyingAssets 10000
marketPriceOfUnderlyingAsset 1,21
marketPriceCurrencyOfUnderlyingAsset EUR
derivativesRiskWeightedValue 137,19
currencyOfDerivativesRiskWeightedValue EUR
derivativesDelta 1,00

Kommentit:

nominalValueCurrency valuutta, jota myyty tai ostettu
derivativesSellingOrBuyingIndicator myyty = -1 ja ostettu = 1
totalNumberOfUnderlyingAssets sopimusten kohde-etuuden yhteen-
laskettu määrä eli määrä, jota valuut-
taa (*nominalValueCurrency*) on myyty
tai ostettu kerrottuna sopimusten lu-
kumäärällä (*numberOfInstruments*).
Vakioiduissa johdannaisissa sopi-
musehdot (contract specifications)
määrittävät valuuttamäärän, johon
yksi sopimus oikeuttaa. Sopimusten
määrä ilmoitetaan lukumäärä-ele-
mentissä (*numberOfInstruments*).
derivativesRiskWeightedValue riskipainotettu arvo lasketaan positiiv-
isen markkina-arvon ja tulevaisuu-
den luottoriskin summana ja kerrot-
tuna vastapuolen riskipainolla stan-
dardin 4.3k (s. 42 - 45) mukaan

Riskipainotetun arvon laskeminen

Markkina-arvo 565,00 euroa
Tulevaisuuden luottoriski $10000 \text{ GBP} \times 1 \% \times 1,2093 = 120,93$
euroa
Yhteensä 685,93 euroa
Vastapuolen riskipaino 0,2
Riskipainotettu arvo $0,2 \times 685,93 \text{ euroa} = 137,19 \text{ euroa}$

6 TUNNUKSET JA KOODIT

6.1 Yksilöintitunnus

Arvopaperin ja kohde-etuuden liikkeeseenlaskija sekä vastapuoli on yksilöitävä. Kotimaisten yksiköiden osalta käytetään aina yrityksen Y-tunnusta (yksilötunnuksen tyyppi Y). Ulkomaisesta yksiköstä on mahdollista antaa LEI-koodi, X-tunnus, valtiotunnus C, Euroopan keskuspankin antama rahalaitoskoodi (M, MFI -koodi), Bank Identifier Code (B, BIC-koodi, ISO 9362) tai jokin muu tunnus (tunnuksen tyyppi O).

Y-tunnus raportoidaan ilman toiseksi viimeisen ja viimeisen luvun välissä olevaa väliviivaa. Kotimaisten yksiköiden Y-tunnuksia on mahdollista saada esim. Yritys ja yhteisötietojärjestelmän YTJ kautta <http://www.ytj.fi/>

6.2 Sisäinen tunnus

Arvopaperit (SBS-tietueosiossa) raportoidaan ISIN-koodin lisäksi käyttämällä raportoijan omassa sisäisessä tietojärjestelmässään käyttöön ottamaa tunnusta arvopaperin tunnistamiseksi. Arvopaperi tulisi pääsääntöisesti raportoida samalla sisäisellä tunnuksella eri ajanjaksoina. Raportoija voi käyttää sisäisenä tunnuksena mm. arvopaperin ISIN-koodia. Myös ISIN-koodittomien arvopapereiden sekä muiden tase-erien (ITEM-tietueosiossa) kohdalla käytetään sisäistä tunnusta. Sisäistä tunnusta ei kuitenkaan edellytetä ITEM-tietueosion vaateissa Käteinen (I.21), Muut saamiset ja velat (I.71 - I.76) ja Muut kuin rahoitussaamiset (I.8).

Jos sisäinen tunnus muuttuu, vaikka sen kuvaama tase-erä on edelleen sisältyltään sama, muutoksen syy (aiemmin ISIN-kooditon arvopaperi saa ISIN-koodin, yrityksen nimi vaihtuu yms.) olisi hyvä raportoida Suomen Pankille esimerkiksi Header -tietueen elementissä *entitysComment* (Raportoijan kommentti) tai erillisellä sähköpostiviestillä (sijoitusrahastot@bof.fi).

Ks. myös luku 6.5 IBAN-koodi ja lainakoodi.

6.3 ISIN-koodi

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden tunnistamiseen käytetään yleensä ISIN-koodeja. ISIN-koodit myöntää liikkeeseenlaskumaan kansallinen ns. numerointikeskus, esimerkiksi arvopaperikeskus (kuten Suomessa) tai muu vastaava instituutio. Virallisesti myönnetty ISIN-koodit noudattavat kansainvälistä ISO 6166 -standardia. Vaikka johdannaiselle olisi annettu ISIN-koodi, sitä ei raportoida.

Vain virallisesti myönnetty koodi voidaan raportoida ISIN-koodina. Jos arvopapereilla on esimerkiksi jonkin kaupallisen tiedontoimittajan keinotekoinen ISIN-koodia muistuttava tunnus, ne on raportoitava ISIN-koodittomina. Arvopaperin sisäinen tunnus raportoidaan aina.

6.4 All-koodi

All-koodin (Alternative Instrument Identifier) raportointi ei ole pakollista, mutta jos johdannaisella sellainen on, on se aiheellista raportoida. All-koodi laaditaan Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitean (CESR) ohjeistuksen mukaisesti.

All-koodin muodostamisesta, ks.

<http://www.cesr.eu/popup2.php?id=4824>

6.5 IBAN-koodi ja lainakoodi

ITEM-tietueen *internalIdentificationCode*-elementissä Sisäinen tunnus raportoidaan kotimaisten ja ulkomaisten pankkitalletusten IBAN-koodi ja luottolaitoksen antama lainakohtainen koodi. Lainoista ja talletuksista, joilla ei ole koodia, ilmoitetaan raportoijan käyttämä sisäinen tunnus.

Luotollisen talletustilin käytetyn limiittiluoton tai muun tiliylityksen (molemmat kirjataan lainaksi (I.4)) kohdalla voidaan käyttää samaa IBAN-koodia. Yhden kuukauden raportissa sama IBAN-koodi voi kuitenkin esiintyä vain kerran, joko talletuksen tai lainan yhteydessä.

7 ARVOTUS

7.1 Nimellisarvo

Nimellisarvo yhteensä (SBS-tietue *totalNominalValue*) tarkoittaa kunkin korkoinstrumentin (vaateet I.331 ja I.332) osalta arvopaperin nimellisarvojen yhteenlaskettua arvoa ilmoitettuna siinä valuuttayksikössä, jossa nimellisarvo on alun perin määritetty arvopaperia liikkeeseen laskettaessa (alkuperäinen valuuttayksikkö). Kukin ISIN-koodillinen tai -kooditon arvopaperi raportoidaan erikseen. Valuutta ilmoitetaan SBS- ja (myös) ITEM-tietueiden *nominalValueCurrency* -elementissä (Koodilista: Valuutta).

Ks. myös kohta 5.5 Raportointivaluutta.

Esimerkki 14

Sijoitusrahasto on tehnyt sijoituksia M-Real Oyj:n liikkeeseen laskemaan arvopaperiin M-Real Oyj 5,6 % 22.12.2008, joka on Ruotsin kruunumääräinen ja jonka nimellisarvo on 1 000 000 SEK. Sijoitusrahasto omistaa näitä lainoja 2 000 000 SEK nimellisarvon edestä.

Näin ollen nimellisarvo yhteensä ja nimellisarvon valuutta raportoidaan SBS-tietueella seuraavat tiedot:

<i>totalNominalValue</i>	2000000,00
<i>nominalValueCurrency</i>	SEK

Indeksisidonnaisille joukkolainoille ilmoitetaan nimellisarvo kerrottuna käyvällä indeksikertoimella.

7.2 Markkina-arvo (dirty price)

Markkina-arvo yhteensä (dirty) -elementissä (*totalMarketValueDirtyPrice*) raportoidaan pääsääntöisesti SBS- ja ITEM-tietueosioiden taseen mukaiset arvot sekä lisäksi omien rahasto-osuuksien merkinnät ja lunastukset.

SBS-tietueosion *totalMarketValueDirtyPrice* -elementissä raportoidaan rahaston taseen mukainen, joko alun perin euromääräinen tai sitten euromääräiseksi muunnettu (yhteenlaskettu) markkina-arvo ko. arvopaperille.

Velkapaperi kirjataan tässä markkina-arvoon, joka sisältää velkakirjalle kertyneen koron (ns. *dirty price* -hintaan). Markkina-arvo ilmoitetaan euroissa, mikä on lisäksi ilmoitettu Markkina-arvon valuutta, dirty -elementissä (SBS elementti *marketCurrencyDirtyPrice*).

Johdannaisten osalta tässä elementissä ilmoitetaan kyseisestä johdannaisso-pimuksesta sijoitusrahaston taseessa oleva sopimuksesta johtuva alun perin euromääräinen tai sitten euromääräiseksi muunnettu saamisen tai velan määrä. Koska futuurin päivittäisestä veloituksesta/hyvityksestä johtuen sen

markkina-arvo on huomioitu clearing tilillä, ei markkina-arvoa enää raportoida SBS –tietueen markkina-arvo elementissä (*totalMarketValueDirtyPrice*) vaan markkina-arvona raportoidaan tässä tapauksessa nolla. Koska kuitenkin tarvitaan tieto tehdyistä johdannaissovimuksista ja niiden kohde-etuuksista jne. futuurit pitää kuitenkin raportoida, vaikka markkina-arvo onkin nolla.

Jos taseessa ei jaksoteta 0-korkoisten rahamarkkinainstrumenttien (laskennallista) korkoa, dirty price on yhtä kuin clean price.

7.3 Markkina-arvo (clean price)

Arvopaperi (muu kuin osake tai osuus) kirjataan markkina-arvoon (SBS elementti *totalMarketValueClean*), joka tässä ei sisällä velkakirjalle kertynyttä korkoa (ns. clean price-hintaan). Markkina-arvo ilmoitetaan euroissa, mikä on lisäksi ilmoitettu Markkina-arvon valuutta, clean-elementissä (SBS-elementti *marketCurrencyClean*).